

زانكۆی سه‌لاحه‌دین/ههولیر
Salahaddin University

کاریگه‌ری مۆلیده ئه‌هلییه‌کان له‌سه‌ر ژینگه‌ی شاری ههولیر

پیشکەش به‌ به‌شی زانسته کومه‌لایه‌تییه‌کان کراوه، وه‌کو به‌شیک له‌ پیداو یستیه‌کانی
به‌ده‌ست هیئانی پروانه‌ی به‌کالۆریۆس له‌ زانستی کومه‌لایه‌تی

ئاماده‌کراوه له‌لایه‌ن:

محمد نامق عثمان-أمین نامق مولود

به‌سه‌ر په‌رشتی/

م. سه‌نگه‌ر احمد

پیرستی ناوهرۆك

لا پەرە	بابەت
۱	پیشه‌کی
۸-۳	به‌شی یه‌که‌م//ناساندنی ناوچه‌ی لی‌کۆلینه‌وه و تاییه‌ تمه‌ندیه‌ سروشتی یه‌کانی
۳	۱- شوینی جوگرافی
۵	۲- رووبه‌ر و دانیشتوانی
۷	۳- ناووه‌ه‌وا و ره‌گه‌زه‌کانی
۲۶-۹	به‌شی دووهم: مۆلیده‌ نه‌ه‌لیه‌کان له‌ شاری هه‌ولێر و کاریگه‌ریان له‌ سه‌ر ژینگه‌
۹	ته‌وه‌ری یه‌که‌م/ ژماره‌ و دابه‌شبوونی مۆلیده‌ نه‌ه‌لیه‌کان ده‌ره‌ویشه‌کانی
۱۴	ته‌وه‌ری دووهم/ کاریگه‌ری پاشماوه‌ی مۆلیده‌کان له‌ سه‌ر ژینگه‌ی شاری هه‌ولێر
۲۷	ده‌رئه‌ نجام
۲۷	راسپارده‌
۲۸	لیستی سه‌رچاوه‌کان

پیرستی خشته

لا پەرە	بابەت	ژ
۶	ژماره‌ی دانیشتوان و رووبه‌ر و ژماره‌ی گه‌ره‌که‌کانی شاری هه‌ولێر به‌پێی شماره‌وانیه‌کان له‌ سالی (۲۰۱۰) و (۲۰۱۸)	۱
۷	تیکرای پله‌ی گه‌رماو بری باران بارین له‌ ویستگه‌ی شاری هه‌ولێر له‌ ماوه‌ی سالانی 2017	۲
۸	ئاراسته‌ و خیرایی با له‌ هه‌ندی و یسگه‌کانی ناوچه‌ی لی‌کۆلینه‌وه له‌ ماوه‌ی سالی (۲۰۱۷).	۳
۱۰	تیکرای ئاستی ژاوه‌ژاوی مۆلیده‌کان	۴
۱۱	دوورترین مه‌ودای دیاری کراو بو‌ کاریگه‌ری گازه‌ بیسکه‌ر مه‌کانی مۆلیده‌کان	۵
۱۳	تیکرای بیسکه‌ر مه‌کان به‌ پێی کاته‌ جیاوازه‌کان	۶

پیرستی نه خشه

لاپه ره	بابه ت	ژ
٤	شوئینی جوگرافی شاری هه ولیر به گویره ی هه ریمی کوردستان و عیراق	١
٥	گه ره که کانی شاری هه ولیر به پیی شار او انییه کان	٢

پیشہ کی:

مؤلیدہ ئەھلیەکان لە شارێ هەولێر دا رۆلێکی گرنگ دەبینن لە پرکردنەوێ پێداویستی کارەبا بۆ دانیشتون شان بە شانێ کارەبا ی نیشتمانی وە بیگومان کارکردنی ئەم مؤلیدانە دەرئەنجامی سلبی هەیه بۆ سەر مرۆف و ژینگە بۆیه بوونی تووژینەوێهەیک دەربارە ی کاریگەری مؤلیدە ئەھلیەکان لەسەر ژینگە ی شارێ هەولێر کاریکی خوازاوہ بەمەبەستی دانانی رینگە چارەکان بۆکەم کردنەوہو چارەسەرکردنی ئەو کیشە ژینگەبیانە ی کەلەئەنجامی کارکردنی مؤلیدە ئەھلییەکانەوہ دینە کایەوہ ئەمەش بە مەبەستی هۆشیار بوونی تاک و لایەنی پەيوەندیدار بە زیانە تەندروستی و ژینگەبیەکانی مؤلیدە ئەھلیەکان و چارەسەر کردنیان بۆیه لەم تووژینەوێهەیدا چەند بابەتیک رۆون کراوہتەوہ لەوانە بەناساندنی شارێ هەولێر و خاسیتە جوگرافیەکانی وە پاشان بەدیاریکردنی شوینی جوگرافیای مؤلیدە کارکردنیان، جووری مؤلیدەکان و توانای مؤلیدەکان وەماوہی کارکردنیان هەروہا بپری دەرھاویشتەکان لەکاتی کارکردنی مؤلیدەکان لەسەر مرۆف و ژینگە پاشان لە رینگە ی ئەم تووژینەوێهەوہ چەند پیشنیار بەمەبەستی کەم کردنەوہو چارەسەرکردنی کاریگەرییەکانی مؤلیدە ئەھلیەکانی ناوچە ی لیکۆلینەوہ کراوہ.

کیشە ی لیکۆلینەوہ :

وہکو ئاشکرایە خزمەتگوزاری کارەبا لەناوچە ی لیکۆلینەوہ کەلینیک ی زۆری تێدایە وەکو ہەر ناوچە یەکی دیکە ی ہەریمەکە بۆیه مؤلیدە ئەھلیەکان رۆلێکی گەورە دەبینن لە پرکردنەوہ ی ئەو کەلینە بۆیه ئەم پالنەرە هۆکار بوو بۆ ئەوہ ی تووژەران لە سەر ئەم بنەمایانە کیشەکانی تووژینەوہ دیاری بکەن لەم خالانەدا:

- ۱- خزمەتگوزاری مؤلیدە ئەھلیەکان بە شیوہیەکی نا ہاوسەنگ دابەش بووہ بەسەر شارێ هەولێر دا بە بێ رەچاوکردنی دابەش بونی دانیشتون و ژینگەو دیاردە جوگرافیەکانی ناوچەکە
- ۲- زیاد بونی دانیشتون لە دوای رۆخانی رژیمی بەعسەوہ هۆکاریکی سەرەکیە بۆ زیاد بونی خواستی بە کاربردنی کارەبا کە ئەمەش وای کردوہ کارەبا ی نیشتمانی نەتوانیت ئەو خواستە

زۆره پربكاتەوہ ئەمەش بوەتە ھۆی زیاد بوونی ژمارەى كاتژميرەكانى كارکردنى مۆلیدە ئەھلیەكان بە ھەمان شێوہ زیاد بوونی ریزەى پيسكەرەكان لە ھەوادا.
ئامانجى لیکۆلینەوہ :

لیکۆلینەوہیەك سەبارەت بە کاریگەرى مۆلیدە ئەھلیەكان لەسەر ژینگەى سروشتى و مرویى شارى ھەولیر بە مەبەستى دەست نیشان کردنى كیشەو کاریگەرییەكانى لە پیناو دۆینەوہى چارەسەرى زانستیانە گونجاو سەبارەت بەو بابەتە .

گرفتى لیکۆلینەوہ :

۱- نەبوونی سەرچاوەى پيويست سەبارەت بە بابەتى لیکۆلینەوہ لە کتیبخانە و دەزگافەرمیەكانى ناوچەكە .

۲- نەبوونی ئامیر و ئامرازى پيويست بۆ ھەژمارکردنى ریزەى دەرھاویشتەكان و ژاوەژاوەكان.

۳- نا ھاوسەنگى لە پیدانى زانیارییەكان لە لایەن خاوەن مۆلیدەكانەوہ .

گريمانەى لیکۆلینەوہ :

گريمانەى انستى چارەسەرىكى كاتییە كە توێژەر لە سەر بریارو شارەایە بابەتەكەیدا دیارى دەكات بۆ چارەسەر کردنى كیشەى توێژینەوہ ھەر بۆیە گريمانە لەسەر دوو ئەگەر وەستاوہ :

۱- ئایا ھیچ ھاوسەنگیەك ھەبە لە نیوان ژمارەى دانیشتون و برى پيداویستییەكانیان لە كارەبا و ژمارەى مۆلیدە ئەھلیەكان ؟

۲- ئایا ژینگەى نیو مۆلیدەكان و ناوہوہى مۆلیدەكان ژینگەىكى تەندروستى بۆ پیک ھینراوہ یان تا چەند ھەولدراوہ بۆ كەم کردنەوہى کاریگەرییەكانى ؟

۳- ئایا ریزەى کاریگەرییەكانى مۆلیدە ئەھلیەكان تا چەندە لە شارى ھەولیر دا ؟